

sibile et ipsa dispositioe remittēdi Sicut enī aliq̄s morbo corpalis fm sui naturaz incurabil' dī. qm̄ in se hz illō p qd tollunt ea et q̄b morbo curari p̄t. v̄puta qz tollit virtutē nature vel inducit fastidiū cibi et medicine. licet de^o sua gratia et miraculo posset illuz morbū curare. ita suo mō iste morbo spūalis q̄ pctm̄ in spm̄scm̄ dī fm suā naturā incurabilis ⁊ irremissibilis dicitur et eo scz qd de sui natura excludit abijctū ab homine illa p q̄ fit peccatoz remissio Non tñ p̄pter hoc intelligēda est oīno p̄clusaria sanatioz ⁊ remissiois. fm oīpo tētiā ⁊ misericordiā dei. p quā aliq̄n tles q̄si miraclose spūalitē sanāt. licz raro ⁊ difficult. De nullo etenī q̄sdm̄ durat hec vita despandū ē. ⁊ siderata. s. oīpotētia ⁊ misericordia dei. S; ⁊ siderata natura ⁊ cōditioe pcti. aliq̄ filij diffidētie dicūt hētur p aplm̄ ad eph. v. Sūt aliq̄ alio mō istā irremissibilitatē pcti in spm̄scm̄ exponētes. s; effectualitē iuxta ea q̄ supra notata sunt. Notat ei qd hoc nomē irremissibile tripliciter sumi p̄t. Uno mō negatiue scz qd nullo mō remitti p̄t. Et isto mō peccatū angeli ⁊ dānatoz irremissibile dicitur Alio mō p̄uatiue qd scz ex se cōgruētiam nō hz qd remitti debeat. licz ex congruētia diuine bonitatz remitti possit Et hoc mō omne pctm̄ mortale irremissibile dicitur Tertio mō p̄rie qd. s. ex se ipoztat ⁊ cludit dispositioez dīā ad remissionē. Et h' mō pctm̄ in spm̄scm̄ irremissibile dicitur. qz ipoztat ex se ⁊ cludit dispositioez dīā tē grē remittēti pctm̄. p despatoz scz vel p̄sumptioez aut alias et spēs Et iuxta istū modū ponēdi capiūt etiā nūez seu sufficientiā sex speciez pcti in spm̄scm̄ supra enūerataz. hoc scz mō. In remissioe ei vt dicit tria p̄currere hñt videlicz. ipe remittēs. ille cui remittit ⁊ dispositio remittēdi in eo cui remittit. In ipō remittente duo sunt. s. mīa ⁊ iusticia Cōtra p̄mū qz peccat p̄ despatoez. s. scdm̄ p̄sumptioez In eo cui remittit duo eē p̄uenit scilz dolorē de p̄misso. ⁊ p̄positū v̄terit' de nō p̄mittēdo. Cōtra p̄mū qz peccat p̄ obstinatōez. Cōtra scōz p̄ finalē ipenitētiā Dispositio p̄ remittēdi i eo cui remittit duplex ē. s. cognitio veri. ⁊ amor boni Cōtra p̄mū qd nū peccat p̄ ipugnatōz veritatz agnite Cōtra scdm̄ p̄ inuidētā fraterne grē. Et accipit hic final' ipenitētia put i supioribz de

claratū ē. nō quidē put ipoztat p̄tinuatō nē in pctō vsqz in finē. nā sic in qlibz peccato mortali p̄tingere p̄t. s; negatiue. put scz dicit seu ipoztat p̄positū nō penitēdi Et isto mō ē spēs pcti in spm̄scm̄ Breuiter vt iā tactū est iste vltim' mod' ponēdi in effectu reincident i ea q̄ sup̄ dicta et declarata sunt. Sed iō hic inseri placuit vt legentes cape possint qd eis magis se debet ⁊ placebit.

De peccato actua

li viali. Et circa ipz in generali occurrē Expedita igit' iuxta ice (nb. p̄tū hui' octauī tractat' p̄nt' libelli ordinē/ declaratioe duozū p̄ncipaliū mēbroz p̄rie diuī siois pcti supra tacte ⁊ posite/ scz pcti originālis. ⁊ pcti actualis mortalis. Nunc de alio tertō mēbro p̄ncipali eiusdē diuī sionis. s. de pctō actuali veniali/ aliq̄ dicēda veniūt. Et p̄rio qd sit ⁊ vñ dicat. Secūdo de diuerf' ei' noibz seu appellatioibz. Tertio de aliquibz ipz' peccati effectibz.

Quid sit peccatuz

veniale. et vnde dicatur. Peccatū veniale fm Aug. est qd licet penā mereat. nō tñ hōiem vsqz ad reatū p̄petue mort' grauat seu obligat. s; facile indulget. Pro qd ad maiorē declaratioez sciēdū est qd licet diffinitō Aug. in supioribz pctō mortali attributa. s. qd est dictū vel factū vel p̄cipitū s̄ legē dei seu legē eternā. pctō actuali in generali seu tāqz generi/ ab aliq̄b' tribuat. ⁊ sic fm eos posset etiā pctō veniali fm tñ maius ⁊ min' p̄petere seu p̄uenire. Scōz tñ brūz Tho. p̄ria scōe sue summe. illa diffinitio sic supra pctō mortali attributa. magis p̄rie ipz' pctō mortali cōuenit. Nā in eo est p̄fecta rō pcti. quā p̄rie dicta diffinitio ipoztat. Nā vt dī idē doctor qd pctm̄ veniale dicat pctm̄. hoc solū est fm ip̄fectā rōem pcti. imo in ordie ac respectu ad pctm̄ mortale p̄t eo mō peccatū veniale dici pctm̄ sicut accūs i ordie ac respectu ad subam dī ens. i. fm ip̄fectā rōem entis Pctm̄ enī veniale ex se nō fit seu p̄mittit s̄ legē. Nā hō in q̄ntū venialiter peccās/ n̄ facit qd lex phibz. nec p̄termittit illō ad qd lex et p̄cepto obligat. qz iā non peccaret venialiter sed mortaliter.

Compendiū theologie

Sed facit p̄ter legē. qz. s. non obfuit mo-
dū rationis quē lex intēdit. Et ideo vi di-
cit idē brūs. Tho. diuisio pcti in mortale
z veniale. non est diuisio generis in spēs.
que cōgliterationē ipsi⁹ generis p̄cipēt
sz solū est diuisio analogi in spēs. s. ratio-
nē generis fm p̄us z posteri⁹ p̄cipātes.
Pro quo adhuc notādū qz duplex ē re-
gula hūanē volūtatis. Una p̄pinq̄ q̄ est ip-
sa hūana rō. Alia est p̄ia regula scz lex et-
na q̄ est q̄si rō dei. Et p̄ p̄pātiōez ad istas
regulas sumit̄ z attēdit̄ recitudo volūta-
tis. z oīs p̄mēsuratio cuiuscūqz act⁹. que
talīs dz esse. vt volūtas nō declinet a suis
extremis. s. a deo p̄cipio z a deo fine. Et
videlz oīa a deo se habere cognoscat et in
deū oīa referat. aq̄ recitudo z cōmēsurā-
tōe si diuertat/ incōmēsurata z deordina-
tā erit. Et ex hoc hz act⁹ hūan⁹ q̄ sit bon⁹
vel mal⁹. ex eo scz qz debita hz cōmēsurā-
tionē. vel ea caret. Et q̄ntopl⁹ recedit ille
act⁹ a debita cōmēsuratōe: tāto efficit̄ pe-
ior z deterior. Et hinc (vt tactū est) sumit̄
rō pcti mortalis z pcti venial⁹ fm scilz di-
uersitatē inordinatōis q̄ cōplet rōem pec-
cati. Duplex ē inordinatō. Una p̄ sub-
tractōem p̄cipij z finis ordīs scz dei. Et
hec inordinatio facit pctm mortale. qm̄. s.
anīa p̄ pctm deordinat̄ vsqz ad auersionē
ab vltimo fine. q̄ etiā p̄cipiū ordīs est.
z cui p̄ caritatē vniri debem⁹. Alia inordi-
natio est. q̄ saluato ipso p̄cipio z fine or-
dinis. fit inordinatio solū circa ea q̄ sunt
circa ipm̄ p̄cipiū z finē. Et hec inordi-
natio facit solū pctm veniale. qz tūc anīa
non deordinat̄ p̄ pctm vsqz ad auersionē
ab vltimo fine. qz tūc dicit̄ est etiā ipz p̄-
cipiū ipsi⁹ ordīs est. Et dar̄ ipse brūs tho.
erm̄ de inordinatōe cōplectōis q̄ p̄tingit
in aliq̄ aīmali. Nā si illa inordinatio p̄ce-
dat vsqz destructōez vitalis p̄cipij. tunc
sequitur mors. Si vero saluo p̄cipio vi-
tali/ sit solū quedā inordinatio hūoz tūc
solū quedā est egritudo. **D**icit̄ at̄ pctm
veniale a venia. ex quo insurgit qz aliq̄ ra-
tionē hui⁹ imponētes dicunt. triplici p̄si-
deratōe seu respectu/ aliq̄ pctm dici ve-
niale. s. ex eūctū ex cā. ex genere. Et eūctū
quidē qz realit̄ veniā p̄secutū est. Et hinc
est qd̄ dicit̄ Amb. qz om̄e pctm intelligen-
do etiā de mortali/ p̄ penitentiā fit veniale.
Sz ista cōsideratio seu acceptio pcti ve-
nialis larga ē. nec p̄posito cepto bñ p̄ueni-

ens. Et cā vero. qz illō pctm licet forsan
ex suo esse mortale existat. hz tñ in se seu i-
portat aliq̄d vñ veniā conseq̄ possit. non
quidē ex se simplr̄ sz ex qdā cā indirecta.
Quia scz hz in se seu iportat aliq̄d/ suam
culpā diminuēs. vt sunt pctā q̄ infirmita-
te vel ignorātia cōmittunt̄ respectu corū
q̄ cōmittunt̄ ex p̄p̄ia malicia. Et ista ad-
huc cōsideratio seu acceptio non cōgruit
n̄o p̄posito. Et genere at̄. qz illō pctm de
se nō tollit ordinē ad vltimū finē. z sic nō
meret̄ penā eternā. Sz qz aliquā inordi-
nationē z obliq̄tatē a recta regula iportat
meret̄ penā sed tēpalē. vt iā satis supra ex-
positū est. **E**t fm istā acceptōem/ intel-
ligunt̄ ea que iā hic de pctō veniali tracta-
ta sunt z tractabūt̄. Nā fm ip̄am p̄sidera-
tōem seu acceptiōez/ distinguit̄ z diuidit̄
pctm veniale p̄ pctm mortale. dū cōit̄ di-
cit̄ qz pctōz actualiū/ aliō est mortale ali-
ud veniale. Que differētia seu distinctio
inter pctm mortale z veniale/ sumit̄ ex ob-
iecto seu ex p̄te obiecti. Tū enī vt iā supra
aliq̄liter tactū est. volūtas peccātis fertur
in aliq̄d qd̄ fm se repugnat caritati que ē
p̄cipiū vite sp̄ualis. z p̄ quā homo or-
dinat̄ ad vltimū finē scz deū. tūc illō pec-
catū ex suo obiecto seu rōne sui obiecti hz
qz sit mortale ex genere siue sit p̄ deū dire-
cte. vt puta p̄ eius p̄p̄iā dilectōz z honorē
vt sunt infidelitas. heres. blasphemia et
hm̄ōi. Siue sit p̄ deum indirecte. vt puta
cōtra dilectiōez p̄imi. quā vult z p̄cepit.
sicut homicidiū adulteriū. z silia. Tū ve-
ro volūtas peccātis fert̄ in id qd̄ in se con-
tinet̄ qndā inordinatōem. que tñ nō con-
trariat̄ dilectioni dei et p̄imi sicut sunt/
verbū ociosum risus sup̄flu⁹. z alia hm̄ōi
tūc illud pctm ex suo obiecto seu rōne sui
obiecti/ nō hz qd̄ sit mortale ex genere sz
solū veniale. Et hoc est idē in effectu cuz
illo qd̄ cōiter dz/ qz pctm mortale est libi-
do seu voluptas in creatura supra deū. i.
plus qz deo vel eq̄ vt deo. z veniale est cō-
placētia seu voluptas in creatura infrayl-
citra deū. i. qz nō plus qz deo nec eq̄ sicut
deo. qz scz nō velle qz illi finalr̄ adhere-
re. vel prop̄ illō deo displicere. aut scientē
p̄ ei⁹ p̄cepta z mādara q̄cōs facere. **P**ro
āpliori isup̄ tā dicēdoz qz etiā iā dictoz.
z sp̄ealiter supra vbi actū est qm̄ vicia capi-
talia mortalia z qm̄ venialia existāt. decla-
ratōe. est sciēdū. qz qz act⁹ morales/ nō solū

et remotū/vtputa Aliquis vult dū vigi-
lare de sero ⁊ vigilat/ ex quo contingit q̄
omittit ire ad ecclesiā hora matutinarū.
certū est q̄ ipse actus vigilādi de sero/ nō
est cōiunct⁹ ipsi omissioni. Et q̄b⁹ ptz q̄
licet ip̄a pctā omissionis de p se et simplr
psiderata/ possint esse absq̄ aliquo actu
ab extra. respectu tñ actū tā interior⁹ ip-
sius volūtat⁹ ⁊ de p se/ q̄ exterior⁹ ⁊ de p
accūs nō sunt sine aliquo actu. Et exin/
de actualia dici p̄nt. Per iam hic tacta p̄t
quisq̄ apud se p̄edere/ q̄n pctā omisso-
nis sunt mortalia vel venialia. vel graua
vel leuia. psideratis scz obligatōe q̄ quis
ad aliqd faciendū tenet. et necessitate vel
vtilitate illius ad qd sic tenet. et caus⁹ seu
occasionib⁹ ex quibus omisso contingit

De natura primo- rum motū ⁊ quando peccata existant.

Quia vero omne pctm̄ actuale
siue mortale siue veniale/ cōiter
a primis motib⁹ ortū habz. im-
mo ipsi primi motus int̄ pctā
venialia cōputant̄. In omni enī tentatōe
est cōiter iste successus. q̄ p̄rio insurgit p̄-
mus mot⁹. quē seq̄t delectatio. ⁊ exin con-
sensus. Ordo enī tentatōis hic cōiter est
q̄ p̄ tria successiue in pctm̄ inducimur. s.
suggestiōe. delectatōe. psensu. ita q̄ p sug-
gestiōe que siue ab extra. vt a diabolo ⁊
mūdo. cuiusmodi tentatio nō est pctm̄ s̄
materia exercēde virtutis. siue ab itra vt a
fomite. q̄ nobis inest/ pcedat/ excitat p̄-
mus mot⁹. ⁊ ibi tentatio inchoat. p̄ dele-
ctatōz p̄gredit̄. ⁊ p̄ psensum psummat̄. q̄
tñ psummatio itelligat̄ de psensu in actū
nā aliq̄e est rep̄re psensum in delectatō-
nē/ in quo licz psistat pctm̄. nō tñ ibi pro-
prie d̄r tētatio psummari. vt lat⁹ infra de
clarabit̄. Ideo p̄ clariozi intellectu tā iam
dictoz q̄ etiā dicendorū (venit aliqd de
ipsis p̄mis motib⁹ delectatōer psensu/ in
generalit̄ rāgendū. Pro quo sciendū q̄
anima sensibilis duplicē habet potentia
Unā apprehensiuā. aliā motiuā. Appre-
hensiuā itez diuidit̄ in apprehensiuā de
foris. ⁊ in apprehensiuā de intus seu ab in-
tra. Vires apprehēsiue de foris seu ab
extra sunt quinqz sensus pticulares siue
exterior⁹. s. visus auditus. gustus. odo-
ratus tactus. Et sunt vires apprehēsiue
passiue. qz sensatio fit in ipsis sensib⁹/ ab

intra suscipiēdo ⁊ nō ab extra mittēdo.
Et sunt isti sensus/ solū pceptibiles reſi
singulariū. ⁊ nō vniuersaliū. Et hñt oēs
ynam originē/ a sensu cōi. a quo veluti li-
nea a centro exeūt. Et ad causandū in eis
debitā sensificatōem/ quatuor oportet cō-
currere. s. obiectū p̄ns. mediū deferens. et
dispositū organū cōueniēs ⁊ sanū. ⁊ actu-
alem aīe intentōem. Et in multis cōueni-
unt ⁊ differūt adinuicē. q̄ pro materia p̄-
senti nō est necessariū exp̄mere. Vires
autē apprehēsiue ab intus/ sunt q̄nqz po-
tētie interior⁹ anie sensibilis. q̄ sunt sen-
sus cōis. imaginatio. estimatio. fantasia.
⁊ memoria. Et sunt etiā oēs iste q̄nqz po-
tētie passiue. quia ab int⁹ suscipiēdo app̄-
hendūt ⁊ patiunt̄ a for̄mis rez singulari-
um. Et sunt etiā circa pticularia tñ. Et
est sensus cōis potētia que oīm sensuum
pticulariū obiecta apprehēdit. Nam ali⁹
sensus similitudines suoz sensatōz ad
sensem cōez reducūt. quo mediāte. de sin-
guloz p̄rietatib⁹ iudicat ⁊ discernit.
Quia fm̄ iudiciū sensus cōis/ apprehen-
dim⁹ nos videm⁹ q̄n videm⁹. ⁊ audire q̄n
audim⁹. ⁊ sic de alijs. Virtus autē ima-
ginatiua/ est potētia app̄hēsiua. in q̄ ima-
ginatōnes rez sensibilū referuant̄. Ista
virt⁹ plus abstrahit q̄ sensus. qm̄ sensus
non accipit formā rei nisi ipsa re p̄ntē.
Imaginatio vero formam rei referuat. re-
etiā ip̄a absente. Et in B differt a sensu cōi
qz sensus cōis indiget p̄ntia rei exterior⁹
sicut sensus pticular⁹. imaginatio p̄o nō
Ista virt⁹ vocat̄ thesaur⁹ formaz. qm̄ sic
dictū est dictū est forme rez a pticularib⁹
sensib⁹ recepte in ea retinet̄ ⁊ seruant̄. Et
de istis duab⁹ potētijs sufficiāt que dicta
sunt summati/ p̄ intellectu dicendor⁹ teri-
gisse. Qui amplioza ⁊ etiā de alijs tribus
potētijs q̄sierit/ ad philosophū recurrat.

De vi sensibili mo-

Utiua spiritualiter.
Is sensibilis motiua/ q̄ndoz
mouet spūalr. q̄nqz corpali. Quā
mouet spūalr/ d̄r appetitiua. q̄
etiā duplr mouet. s. aut diligēdo aut odiē-
do. Iuxta q̄ diuidit̄ in cōcupiscibile. ⁊ in-
irascibile. p̄ q̄s aīa appetit bonū vel isur-
git cōtra malū. Et exin oriunt̄ quoz affe-
ctōnes. s. gaudiū spes dolor. timor. De
sensualitate. Sensualitas etiā est vis aīe

sensibilis motiua. ⁊ ad idē mouet ad qd̄
 vis cōcupiscibilis ⁊ irascibilis. s; ab eis
 differt. **P**rio q; sp̄ appetit q̄ delectabi-
 lia sunt corpi. ⁊ q̄ ei nocina sunt refugit.
Concupiscibilis vero ⁊ irascibilis bene
 versant ⁊ mouet etiā circa bonū vel malū
 nō delectabile nec nociuū corpi. **S**ecun-
 do q; sensualitas/magis corpi cōiungit.
 estq; magis ad carnem dep̄ssa. **E**t sicut in
 brutis ita in hoīe suo pp̄rio motu mouet
 nec aliq̄ lege stringit. quin sp̄ in appetitu
 rez ad corp' p̄tinētū moueat. **N**obilis
 tū est in hoīe q̄ in brutis q; in hoīe ei cō-
 uenit aliq̄liter subiectā esse ⁊ obediētē vo-
 luntati ⁊ rōni. **S**ed cōcupiscibilis ⁊ ira-
 scibilis/cōiungit rōni. ⁊ p̄t sunt in ho-
 minerōne frenant ac regūt virtutib; q̄ in
 ipsis fundāt. vt t̄p̄tā q̄ est in cōcupisci-
 bili. ⁊ fortitudie q̄ est in irascibili. **V**is
 sensibilis motiua/mouēs corpalit. diui-
 dit in virtutē naturalē. in vitalē. in aīales
Prima sc; naturalis motiua est humoz
 mediātib; arterijs q̄ radicātur in epate. ⁊
 hoc p̄ sp̄m naturalē. **S**ecda sc; vitalis/est
 motiua pullsuū mediātib; arterijs. q̄ radi-
 cant in corde. ⁊ hoc p̄ sp̄m vitalē. **T**ertia
 scilz aīalis est motiua mēbroz mediātib;
 neruis. q̄ radicant in capite. ⁊ hoc p̄ sp̄m
 aīalē. **E**t fm̄ istoꝝ diuersitatē vt videt̄ di-
 cit̄ sp̄s naturalis vitalis. ⁊ aīalis. qui tū
 vn' ⁊ idē est i suba. licz fm̄ cōpatōez dicto-
 rum motuū/diuersificet̄ in ratione.

De aliquibus po-

tentis anime rationalis.
Et insup sciendū q; quātū ad
 p̄ntem materiā spectat ⁊ suffi-
 cit/potētē aīerōnalis fm̄ phz
 principalit̄ seu primaria diuisiōe diuidū
 tur in cognitiuā quā theologī intellectū
 vocant. ⁊ motiua quā theologī affectū
 noiant. **T**ūc enī potētia aīe/intellect' d̄r/
 qū est apprehēsiua. **E**t volūtas d̄r qū est
 motiua. **I**te sciendū q; aīa q̄sdā vires
 hz/sep̄atas a corpe. ⁊ fm̄ q̄s nō innititur
 corpi. licz eis vtat̄ vtēte corpe. vt sunt vel-
 le ⁊ intelligere. **Q**uāsdā vero hz inseparabi-
 les a corpe maxime respectu hoīs q̄ntum
 ad op̄atōem. q; sc; aīa extra corpus/ eaz
 op̄atōem exercere nō p̄t̄t sunt vires sen-
 sibilis de qb; supra. **H**abz etiā aliq̄s quo
 ad se d̄t̄taxat vt sunt rō. volūtas. libez ar-
 bitriū. **A**liq̄s vero hz qb; corpi p̄misceat̄.

vt sunt vis naturalis. vitalis. ⁊ aīalis. de
 quibus supra tactum est.

Vis motiue ani-

me rationalis diuiditur.
Et insup sciendū. q; vis moti-
 ua aīerōnalis/diuidit̄ p̄ impa-
 tiuā/in consiliatricē/in affecti-
 uā ⁊ in cōsiliatricē ⁊ affectiuā sil. **P**rima
 est libez arbitriū ⁊ sinderisis. scda est rō.
 tertia est volūtas. q̄rta d̄r ipse intellectus
 practicus. **D**e tribus primis solū exigit
 materia p̄sensens facere mentionē

De libero arbitrio

Libez arbitriū fm̄ **A**ugu. d̄r fa-
 cultas rōis ⁊ volūtatis. q̄ eligi-
 tur bonū gratia exēter malum
 gratia defūtēte. **I**n q̄ diffinitō
 ne/ponit̄ rō vt cōsiliari'. ⁊ volūtas vt im-
 pans. **R**ō enī dicit̄ aliqd̄ eē bonū vel ma-
 lū. ⁊ volūtas facere vel nō facere ipat. **E**t
 q̄ etiā diffinitōe ac etiā ipsa liberi arbitrij
 denoiatōe/clax est q; libez arbitriū/rōez
 ⁊ volūtate cōphēdit. **A**rbitriū est ipsi'
 rōis. libertas at̄ est ipsi' volūtatis. **E**t
 tū circa hoc aduertendū q; libez arbitriū
 duplicit̄ considerari p̄t. **U**no mō simplr
 fm̄ se ⁊ suā cēntiā. ⁊ tūc libez arbitriū/ni-
 hil addit supra rōem ⁊ voluntatē. **E**t isto
 mō cōsiderādo/nō pp̄rie sibi cōpeteret dif-
 finitio supra posita. nec pp̄rie tūc deberet
 dici vis aīerōnalis ipatiua. **A**lio mō pōt
 cōsiderari fm̄ qd̄ ⁊ fm̄ q̄ndā relatiōem. et
 tūc aliq̄ mō addit vltra rōem ⁊ voluntatē
 nō qd̄ q; in rōe ⁊ volūtate ponat aliquā
 nouā q̄litate esse. s; solū q̄ndā liberā ⁊ na-
 turalē aptitudinē ⁊ facultatē concurrētē
 rōnis ⁊ volūtatis ad aliquē actū. ⁊ tūc p̄-
 prie sibi cōpeterit diffinitio p̄dicta. q; sc; ē
 facultas siue cōsensu volūtatis ⁊ rōnis.
Et ipoztat seu dicit̄ illa facultas/qd̄dam
 dominiū ad aliqd̄ disponendū ⁊ faciēdū
 qd̄ nō est rōis tūc nec voluntatis tūc. nisi
 alia cōcomitāte ⁊ cōtradicēte. **S**icut per
 qd̄dam exēplū. ex cōcursu virtutis man'
 ⁊ virtutis oculi/resultat potestas scribē-
 di. ad qd̄ tū altera ipaz virtutū p̄ se nō suf-
 ficeret. **S**ic ex cōcursu rōis ⁊ volūtatis/re-
 sultat qdā libertas/ siue quoddā dñiūm
 ad aliqd̄ disponēdū ⁊ faciēdū. ad qd̄ alte-
 ra ipaz p̄ se nō sufficeret. **E**t istud prope
 dicitur libez arbitriū. ⁊ tūc pp̄rie d̄r vis

Compendiū theologie

motiua aierationalis impatiua (est)

De sinderisi quid

Sinderisis/ est vis motiua seu potētia naturalis aierational/ que sp nata est figi in supiori/ bus/ naturalitē mouēs z stimu/ lans ad bonū z abhorrēs malū. z in istis nunq̄ est errās. nec fm sinderisim est peccare. Et dicit aliq̄ sinderisim eē p̄scia z vel conscie iudiciū. Et dicit etiā vis impatiua qz sp de se ipat z inclināt ad bonū.

De rōne quid est

Ratio dicit ipsavis motiua aierationalis p̄siliariet z discernit cōferēdo int̄ bonū z malū. z inter bonū z meli⁹. cōpando scz nū ad alter. Et dicit simul cognitiua z motiua. Cū enī iudicat aliqd eē bonū vel malū z ibi sinit. tūc dicit cognitiua. Si vero vlt̄ri⁹ pcedat iudicādo aliqd bonū vt scz fiat. vlt̄ malū vt euitet/ tūc dicit eē motiua. Si vero adhuc ampli⁹ pcedat z nō solū iudicat aliqd eē bonū vt fiat. s; cū hoc etiā illud fieri appetat. tūc iā trāsīt in libez arbitriū/ qd cōprehēdit rōem z volūtatiē. vt supra dictū est. **D**ecvis aie. s. rō diuiditur in ptē supiorē z in ptē inferiorē. Pars supior/ cōiter rō supior noiat. Et ps inferior rō inferior. Et licz iste due ptes idem sint in re z eētia. diuersificānt tñ fm rōz suaz opationū seu officioz ac etiā suarū dispositionū. sicut diceret de eodē oculo nūc sursum nūc deorsuz aspiciēte. **S**upior enī ps rōis seu supior rō diuinis z eternis intēdit. inferior vero de trāsitorijs iudicat z ea disponit. Itē supior ps rōis innitit z rōcinat p̄ leges seu p̄ rōes diuinas z eternas. vtp̄ta hoc est faciēdū vel nō faciēdū qz de p̄cipit vel phibet. Nec h; motū circa res trāsitorias z tpales/ nisi inq̄ntū ad eas p̄ modū p̄silij rōes eternas z diuinas deducit. Inferior vero ps innitit z rōcinat p̄ leges z rōnes hūanas. vtp̄ta tale qd faciēdū est vel nō faciēdū. qz honestū vel inhonestū est. Vel qz rei publice expedit vel nō expedit. Itē supior ps regit z hinc vocat supior/ inferior vero regitur z hinc vocat inferior. **S**up ps p̄pat hōi ade. z sibi cōiter attribuit p̄sensus. qz dū rō ad supiora p̄uertit/ purgat z illūiat. dūq; rōes etnas cōspicit/ in bono for

tificat z vigorat. Inferior vō ps p̄pat mulieri eue. qz dū rō ad hec inferiora p̄uertit/ z circa res corpales versat. iā p̄ sensualitē cui p̄iuncta est/ molliri incipit z sepe ab eis allicit z trahit. Vider enim sibi sp̄ pomū porrigi. i. illecebrā/ q̄ est carnalis concupiscentia z delectatio/ vicinam habet.

De voluntate et

quadam eius diuisione.

Voluntas dicit vis affectiua motiua. imo int̄ motiuas p̄cipua. cū sit generalis morrit̄ oim viriū. Cū enī intellect⁹ app̄hendit aliqd vt bonū/ vel vt pueniēs. volūtas viriū affectis ipsis organis sensuū/ impat. sicut est visu ad videndū. auditu ad audiēdū. et sic de alijs sensib⁹. **S**it in motu locali volūtas impat p̄turi aiali motiue mēbroz. z p̄turi q̄ est in nervis. z ita mouet ad ambulādū z currēdū z hōi silia. **I**nt̄ potētiā aie nulla est liberior. qz nec obligatur organo. nec cogit obiecto. p̄pter qd dicit Aug. qz nihil adeo in n̄ra p̄tate est/ sic volūtas. Et diuidit in voluntatē naturālē z in deliberatiuā. **P**ria scz naturalis dirigit p̄ sinderisim. **S**cda vero. s. deliberatiua dirigit p̄ rōem. Et sunt idē in eētia sed differūt in modo appetēdi seu volēdi. **N**aturalis ei sp̄ inclināt z instigat ad bonū honestū. z remurmurat p̄ malū. qz cuz p̄ sinderisim dirigit. immutabilr appetitus ei⁹ ad b̄ritudinē inclināt. **D**eliberatiua vō p̄ rōis deliberatōez/ aliq̄n adheret bono aliq̄n malo. z p̄t appetit facere hoc vel illd/ dicit deliberatiua. Et fm iudicū rōis p̄ quā dirigit p̄t ad malū incliari qz sepe p̄tigit rōez in deliberādo deficere.

In primi mor' sunt

peccata z que.

Istis sic p̄suppositis vidēdū nunc occurrit de ipsis p̄mis motib⁹ an. s. sint peccā z que. **N**ō in effectu est q̄re re. an in sensualitate possit esse peccū. cuz ipsa sensualitas hōi motū p̄cipiū sit z subiectū. **C**irca qd varij sunt modi dicēdi. sed q̄ntū ad hūc tractatū sufficit/ tāget cōior. **P**ro cui⁹ declaratōe est adhuc vltra supi⁹ notata sciēdū. qz sensualitas in hoc p̄posito duplr p̄siderari p̄t. **A**no mō in se et simplr. z isto mō sensualitas in furiof z infantib⁹ sicut z in alijs hōib⁹ eē dicitur.